

NEPRIKLAUSOMAS AUDITAS KAIP STRATEGINIS ĮRANKIS INFORMACIJOS ASIMETRIŠKUMUI RINKOJE SUMAŽINTI

Aurelija Kustienė

*Docentė, socialinių mokslų daktarė
Aleksandro Stulginskio universiteto
Ekonomikos ir vadybos fakulteto
Ekonomikos, apskaitos ir finansų institutas
El.paštas: Aurelija.Kustiene@asu.lt*

Siekiant priimti teisingus ekonominius sprendimus, būtina naudotis patikima ir teisinga informacija. Tačiau rinkos dalyviai neturi vienodų galimybių prieiti prie kitų ūkio subjektų disponuojamos ekonominės informacijos arba neturi reikiamos kompetencijos, kuri leistų suvokti finansinių ataskaitų teikiamą informaciją. Straipsnyje keliama mokslinė problema: kaip sumažinti informacijos ribotumo daromą įtaką informacijos vartotojams ir kaip pagerinti rinkos subjektų, kurie naudojami finansinių ataskaitų teikiama informacija, informuotumą. Problema sprendžiama per ekonomikos teorijų prižmę, analizuojant nepriklausomo audito vaidmenį siekiant sumažinti informacijos asimetriškumą rinkoje.

Reikšminiai žodžiai: *nepriklausomas auditas, informacijos vartotojai, informacijos asimetriškumas.*

Įvadas

Viena iš pagrindinių tobulos rinkos, esant tarpusavio konkurencijai, sąlygų – visiškas rinkos dalyvių informuotumas. Tačiau realiai tai sunku įgyvendinti. Šiuolaikinės rinkos ekonomikos subjektai nuolat veikia informacijos ribotumo sąlygomis. Tai jiems trukdo greitai ir lanksčiai reaguoti į rinkos pokyčius bei priimti tinkamus ekonominius sprendimus. Informacijos ribotumas modifikuoja ekonominį gyvenimą. Valančienės ir Gimžauskienės (2007) nuomone, greita reakcija ir lankstumas gali būti pasiekiami tik tada, kai sprendimai bus pagrįsti laiku gauta bei adekvačia informacija, žiniomis ir patirtimi apie išorinę organizacijos aplinką bei vidines galimybes. Mackevičiaus ir Valkausko (2010) nuomone, siekiant objektyviai įvertinti dabartinę įmonės vietą rinkoje ir jos konkurencines galimybes ateityje, labai svarbi informacija apie finansinę įmonės būklę ir veiklos rezultatus. Pagrindinis informacijos apie įmonės turtą ir veiklos rezultatus šaltinis yra finansinės ataskaitos. Jų teikiama informacija sudaro apie 70–80 proc. visos įmonės ekonominės informacijos (Mackevičius, Valkauskas, 2010). Tobuloje rinkoje informacija yra laisvai prieinama ir tokia pati visiems rinkos dalyviams, tačiau šiuolaikinės rinkos sąlygomis taip nėra. Atlikti empiriniai tyrimai ir stebėjimai įrodė, kad realiame pasaulyje rinka nėra tobula, o informacija tarp akcininkų ar kitų rinkos dalyvių ir įmonės vadovų nėra vienoda. Susiduriama su informacijos asimetriškumo problema, kai suinteresuotiems asmenims žinoma

ne visa, o tik dalis reikiamos informacijos. Asimetriška informacija suprantama kaip atskiras nepilnos informacijos atvejis, kai viena pusė yra labiau informuota už kitą.

Stripsnyje keliama *mokslinė problema* formuluojant tokius klausimus: kaip sumažinti informacijos ribotumo daromą įtaką informacijos vartotojams ir kaip pagerinti rinkos subjektų, kurie naudojami finansinių ataskaitų teikiama informacija, informuotumą. Mokslinė problema sprendžiama ekonomikos teorijų ir audito mokslų tyrimų lauko sankirtoje.

Audito reikšmės ir būtinumo aspektus nagrinėjo daugelis tiek Lietuvos, tiek užsienio šalių autorių. Tačiau vis dar pasigendama mokslo darbų, kuriuose autoriai nagrinėtų audito vaidmenį, siekiant sumažinti informacijos asimetriškumą rinkoje, per įvairių ekonomikos teorijų prizmę.

Tyrimo objektas – informacijos asimetriškumo problema.

Tyrimo tikslas – atskleisti nepriklausomo audito vaidmenį mažinant informacijos asimetriškumą rinkoje.

Tyrimo metodai – mokslinės ir ekonominės literatūros bei audito reglamentų analizė, palyginimas, sintezė, loginė analizė, abstrahavimas, apibendrinimas.

1. Dėl informacijos asimetriškumo kylančios problemos rinkoje

Informacija yra viena iš svarbiausių efektyvios ekonomikos sudedamųjų dalių. Patikimos informacijos reikia ūkio subjektams, tokiems kaip įmonės, įstaigos, organizacijos ar namų ūkiai, siekiant priimti tinkamus ekonominius sprendimus. Tačiau rinkoje susiklosto tokia situacija, kai vienas iš rinkos dalyvių jos turi daugiau nei kiti, arba kiti dalyviai jos turi, bet nepajėgia teisingai suvokti dėl kompetencijos stokos. Tokiomis aplinkybėmis susiklosto informacijos asimetrija.

Skirtingos įmonės, įstaigos, organizacijos ir kiti rinkos dalyviai turi įvairių lygių prieigą prie informacijos. Pavyzdžiui, įmonės vadovai ir direktoriai apie įmonės veiklos rezultatus, verslo sėkmę ir planus žino daugiau, nei potencialus investuotojas. Gauti šią informaciją būsimiems, o kartais ir esamiems akcininkams nėra paprasta. Įmonei priklausantys darbuotojai, siekdami apsaugoti verslo paslaptis ir ateities planus nuo konkurentų, gali nuspręsti neperduoti visos informacijos tiesiogiai rinkai. Todėl, anot Mackevičiaus (2006), labai svarbu nustatyti pusiausvyrą tarp informacijos, kuri užtikrintų įmonės veiklos rezultatų skaidrumą, ir komercinės paslapties informacijos atskleidimo.

Netgi tada, kai faktai yra tie patys, skirtingų asmenų jie yra interpretuojami nevienodai, todėl organizacijos, valdydamos riziką, turi sugebėti pamatyti reikiamus aspektus, panaudoti reikalingą ir eliminuoti nereikšmingą informaciją (Giedraitytė, Raipa, 2012). Įmonės savininkai, vadovai ar darbuotojai žino daugiau apie savo įmonės finansinę būklę bei jos vertę. Tačiau visiems rinkos dalyviams svarbu, kad visi „žaistų“ pagal tas pačias taisykles ir nė vienas iš jų neturėtų nepagrįsto išankstinio pranašumo. Toks pranašumas atsiranda, kai naudojamosi viešai neatkleista informacija.

Pasinaudojimas viešai neatskleista informacija sudarant sandorius dėl vertybinių popierių ar kitų finansinių priemonių – vienas iš rimčiausių pažeidimų

finansinių priemonių rinkoje, kuris yra ir piktnaudžiavimo rinka forma. Kai dalis investuotojų sudaro sandorius remdamiesi viešai neatkleista ir kitiems rinkos dalyviams nežinoma informacija, atsiranda informacijos asimetrija ir investuotojų nelygybė. Tokie veiksmai griaua finansinių priemonių rinkų stabilumą, mažina jų skaidrumą, pažeidžia investuotojų interesus ir padidina jų investavimo riziką (Fruzerova, 2013).

Pasak Lakio (2009), pati įmonė taip pat siekia pateisinti kitų subjektų lūkesčius ir kad nuolat gerėtų visi jos rodikliai. Tačiau dėl verslo ir ekonomikos netolygaus plėtojimosi, įmonės rodikliai gali ne tik negerėti, bet ir pablogėti. Kad išsklaidytų abejones dėl įmonės būklės ir perspektyvų, jos vadovai nevensia įvairių priemonių, padedančių nuslėpti susidariusią padėtį. Ypač prieš svarbius kompanijai sandorius ar įvykius įmonės tampa suinteresuotomis pelno valdymu, tuomet vadovai siekia parodyti geresnius rezultatus.

Teoh et al. (1998) teigia, jog emitentai gali paskelbti, jog buvo uždirbtos didelės pajamos ir išpūsti rezultatus, lyginant su realiais pinigų srautais. Todėl jei investuotojai vadovaujasi šiomis ataskaitomis, bet nežino realių įmonės pajamų, jie gali būti linkę mokėti didesnę kainą už išsijamas akcijas. Šiai nuomonei prieštarauja Ball et al. (2005), teigdami, kad būsimų viešų įmonių finansinės informacijos pateikimo kokybė pagerėja dar prieš pirminį viešą akcijų siūlymą dėl to, kad atitiktų vertybinių popierių rinkos keliamus reikalavimus. Viešoms bendrovėms taikomi griežti informacijos atskleidimo reikalavimai. Tai numato reguliuojamos rinkos taisyklės ir įstatymai. Tačiau šie reikalavimai yra apibendrintos formos ir gali būti įvairiai interpretuojami. Todėl susiduriama su pateikiamos informacijos skaidrumo ir kokybės problema.

Investuotojams neturint pakankamai informacijos apie laukiamą pelną, jų palankumas tokios įmonės akcijoms gali mažėti. Jie siekia šias akcijas parduoti, o tokių akcininkų esant daugumai, krenta įmonės akcijų kaina. Chemmanur et al. (1999) teigia, jog informacijos asimetriškumas gali daryti įtaką mažesnei akcijos kainai siūlymo metu (akcijos nepakankamai įvertinamos) nei akcija realiai galėtų būti parduodama nereguliuojamoje rinkoje. Kita vertus, jeigu numatoma, kad ateityje iš planuojamų įgyvendinti projektų bus gaunamas didelis pelnas ir prognozuojamas didesnis dividendų lygis, akcininkai, kuriems aktualios pajamos iš dividendų, labiau vertina tokios įmonės akcijas ir aktyvesnis jų supirkimas didina įmonės vertę. Realybėje susiduriama su egzistuojančiu informacijos asimetriškumu, o tai investuotojams apsunkina įmonės vertinimo procesą. Investuotojai turi mažiau informacijos apie įmonės vertę nei jos vadovai, todėl bando daryti išvadas patys, sprenddami pagal įmonės veiksmus. Įmonių vadovai, turėdami daugiau informacijos nei investuotojai, pasirenka tinkamiausią pirminio viešo akcijų platinimo laiką bei dažnai išnaudoja laikinai palankias rinkos galimybes tam, kad būtų aukštai įvertinta akcijų kaina, jie turi galimybę uždirbti anomalų (angl. abnormal) pelną. Tačiau esant daug asimetriškos informacijos finansų rinkoje, sutrinka jos funkcionavimas.

Informacijos asimetrija suaktyvėja vykstant ekonominių ciklų lūžiams. Reiškiantis ekonomikos sulėtėjimo signalams, įmonės gali stengtis nuspėti pagausėjusias realizacijos, veiklos finansavimo problemas ir imtis skelbti optimistinius lūkesčius (pvz., per reklamines akcijas ar dalyvaujant oficialiose

apklausose), nors pačios imtūsi stabdyti veiklos aktyvumą. Kita vertus, esant ekonomikos pakilimui, siekis tapti lyderiu gali skatinti skelbti neigiamas viešas prognozes apie ateities veiklą (siekiant, pvz., gauti valstybės paramą ar bent jau apsisaugoti nuo konkurentų), tuo pat metu imantis aktyvių priemonių veiklos aktyvinimui (Dapkus, Maksvytienė, 2012).

Salem (2012) nuomone, sukčiavimo aptikimas yra ypač svarbus investuotojų perspektyvoms. Apskritai visi investuotojai nori apsaugoti savo investicijas ir nori būti tikri, kad bendrovės turtas yra teisingai parodytas ir įvertintas. Kai kurie investuotojai dėl kompetencijos stokos patys nepajėgia teisingai įvertinti finansinių ataskaitų teikiamos informacijos. Tokių informacijos vartotojų žinios kaupiamos kaip daugybės bandymų ir klaidų rezultatas.

Apibendrinant galima teigti, jog asimetrinė informacija yra bendras rinkų sąveikų bruožas.

2. Informacijos asimetriškumo problemos sprendimas pasitelkiant nepriklausomą auditą

Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (angl. European Securities and Markets Authority, ESMA), atlikusi biržinių finansų institucijų finansinių ataskaitų, parengtų pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, palyginamumo ir informacijos atskleidimo kokybės apžvalgą, nustatė didelius skirtumus tarp teikiamos informacijos kokybės ir užfiksavo atvejus, kai informacija buvo nepakankama ar nepakankamai konkreti, trūko sąsajų tarp kiekybinės ir aprašomosios informacijos arba atskleista informacija buvo nesuderinama su pirminėmis finansinėmis atskaitomis (Review of Accounting Practices, 2013).

Finansinė informacija iš įmonės į rinką gali patekti keliais būdais – įmonė gali atskleisti informaciją savo noru, kartu pasirinkdama kam ją atskleisti, taip pat finansų analitikai gali tyrinėti viešai paskelbtas finansines ataskaitas bei rodiklius. Įmonių pateikta informacija signalizuoja apie įmonės vykdytos veiklos rezultatus, ateities perspektyvas ir planus ir taip daro įtaką investuotojų sprendimams. Tai parodo skleidžiamos finansinės informacijos reikšmę ir svarbą, tačiau ne visa rinkos dalyvių turima informacija vienodai patikima bei ne visada objektyviai atspindi esamą situaciją. Todėl skelbiant finansines ataskaitas ir metinius pranešimus akcentuotinas dalykas yra informacijos teisingumas ir patikimumas, kad investuotojams ir kitiems suinteresuotiems asmenims būtų pateikiama patikima, teisinga informacija.

Investuotojai paprastai analizuoja viešai pateikiamus duomenis apie įmonės veiklą ir interpretuoja pateikiamus finansinius ir veiklos rezultatus, numatydami galimus ateities scenarijus ir planuodami savo investicijas.

Disponavimas klaidinga informacija apie įmonės vystymosi perspektyvas gali neigiamai paveikti tiek pačią įmonę, tiek ūkio šaką, tiek ir visą ekonomiką (priklausomai nuo įmonės užimamos rinkos dalies, jos svarbos, įtakos šalies ar regiono ekonomikai).

Kaip teigia Kvedaraitė (1997), pirmasis signalizavimo idėją iškėlė M. Spence, kuris nurodė, kad esant informacijos asimetriškumo situacijai, žmonės, turinys daugiau informacijos, šį žinojimą kitiems dalyviams perduoda per įvairius informacijos šaltinius, taip išspręsdami informacijos asimetriškumo problemą.

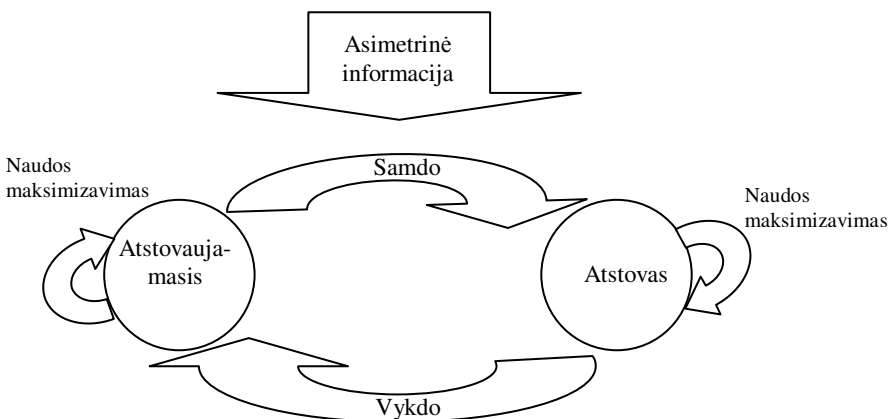
Tyrėjas Spence (1973) atskleidė, kad informuoti ūkio subjektai finansų rinkose gali turėti paskatų imtis pastebimų ir brangiai kainuojančių priemonių patikimai signalizuoti savo privačią informaciją neinformuotiems ūkio subjektams, taip siekdami pagerinti savo veiklos rezultatus rinkoje.

Atsižvelgiant į aptartą asimetriškos informacijos rinkos problematiką, suprantama, kad tiek įmonės vadovai, tiek potencialūs ir esantys investuotojai ieško būdų asimetriškos informacijos problemai spręsti.

Taigi tokiomis aplinkybėmis iškyla nepriklausomo eksperto, kuris įvertintų, ar informacijos vartotojams pateikti įmonės finansiniai duomenys yra tikslūs ir teisingi, poreikis. Tokio eksperto funkciją gali atlikti nepriklausomas auditorius.

Tiriant audito kategorijos formavimąsi istorinėje perspektyvoje, nustatyta, kad auditas atsirado todėl, jog rinkos sąlygomis išvyravo informacijos asimetriškumo problema, kai akcininkai nėra tiesioginiai įmonės darbuotojai ir negali naudotis patikima informacija. Kita svarbi aplinkybė, lėmusi audito atsiradimą, buvo vadovų nesąžiningumas. Auditas tapo priemone, padedančia užtikrinti finansinės informacijos patikimumą (Gižienė, Račelienė, 2012).

Informacijos asimetriškumo problemos sprendimą pasitelkiant nepriklausomą auditą galima nagrinėti per atstovaujamojo-atstovo teoriją (angl. *agency theory* arba *Principal-agent theory*). Ši teorija atskleidžia atstovaujamojo (angl. *principal*) ir atstovo (angl. *agent*) santykius, kai pastarasis veikia ne savo, o atstovaujamojo vardu. Pagrindinis kylantis klausimas – ar tikrai atstovas veikia taip, kad geriausiai atstovautų atstovaujamojo interesams? Klasikinis šios teorijos pavyzdys yra akcinės bendrovės savininkų atstovavimas, kai bendrovės vadovai veikia akcininkų vardu. Tokiu atveju labai tikėtina, kad vadovai pirmiausiai sieks patenkinti savo interesus, nesirūpindami atstovaujamojo naudos maksimizavimu (žr. 1 pav.)

1 pav. Pagrindinė atstovaujamojo-atstovo teorijos idėja
(adaptuota autorės)

Objektyviai egzistuojant atstovaujamojo-atstovo problemai, svarbu sukurti kompensavimo sistemą, kuri padėtų suderinti atstovaujamojo ir atstovo interesus. Tokiu atveju atstovų veiklos stebėjimo ir kontroliavimo galimybės atsiranda į

atstovaujamojo-atstovo santykių modelį įterpiančią dar vieną elementą – nepriklausomą auditą.

Pasak Lakio (2007), audito vaidmuo labai svarbus ekonominiame gyvenime, nes jis apsaugo nuo įvairiausių manipuliacijų, apgaulių bei finansinės atskaitomybės klaidų ir prisideda prie ekonominio stabilumo užtikrinimo.

Tarptautiniuose audito standartuose (2009) nurodomas audito tikslas – padidinti numatomų vartotojų pasitikėjimą finansinėmis ataskaitomis. Tai pasiekama auditoriui pareiškus nuomonę apie tai, ar finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parengtos pagal taikomą finansinės atskaitomybės tvarką (Tarptautiniai audito standartai, 2009).

Taigi galima daryti prielaidą, kad rinką papildžius valstybinio reguliavimo elementais, pavyzdžiui, įvedus privalomąjį auditą, finansinių ataskaitų teikiamos informacijos patikimumas padidėtų. Auditas sukurtų prielaidas patikimos informacijos patekimui į rinką ir taip sumažintų informacijos asimetriškumą tarp įmonės ir suinteresuotųjų asmenų.

Pasak Leitonienės ir Šapkauskienės (2012), pagrindinis informacijos asimetriškumo mažinimo motyvas yra finansinė nauda, kurią tikimasi gauti, padidėjus įmonės rinkos vertei ir sumažėjus kapitalo kaštams.

Apibendrinant galima teigti, kad nepriklausomas auditas yra tinkama priemonė, kuri galėtų sumažinti informacijos asimetriškumą ir signalizuoti apie įmonės vertę. Auditorius, įvertinęs, ar finansinės ataskaitos rodo tikrąją įmonių finansinę būklę, ir apie tai pateikęs savo išvadą, sumažina nežinomos informacijos kiekį, taip mažindamas informacijos asimetriškumą tarp rinkos dalyvių. Auditorius, atlikęs auditą, patvirtina, kad įmonės finansinės ataskaitos yra teisingai parengtos, ir taip siunčia signalą visiems rinkos dalyviams apie tikrą audituotos įmonės vertę.

Išvados

1. Realiame pasaulyje rinkoje egzistuojantis informacijos asimetriškumas, kai informacija tarp akcininkų ar kitų rinkos dalyvių ir įmonės vadovų nėra vienoda, iškraipo sveiką konkurenciją, investuotojams apsunkina įmonės vertinimo procesą, dėl jo gali būti patiriama finansinė žala.
2. Rinkos dalyvių turima informacija signalizuoja apie įmonės vykdytos veiklos rezultatus, ateities perspektyvas ir planus, darydama įtaką investuotojų sprendimams, tačiau ne visa informacija vienodai patikima, nes ne visada įmonės finansinės ataskaitos atspindi tikrą ir teisingą vaizdą.
3. Siekiant palengvinti informacijos asimetriškumo ir rinkos neefektyvumo problemų sprendimą, tikslinga prieš skelbiant finansinių ataskaitų informaciją viešai, atlikti jų auditą. Nepriklausomas auditas padėtų atskleisti tikrą ir teisingą informaciją, padidintų finansinių ataskaitų skaidrumą ir patikimumą, sumažintų informacijos asimetriškumą tarp įmonės ir suinteresuotųjų asmenų, sudarytų vienodas sąlygas visiems rinkos dalyviams gauti objektyvią finansinių ataskaitų teikiamą informaciją, visiems rinkos dalyviams sudarytų vienodas sąlygas informacijos gavimo ir teikimo prasme, tai garantuotų sveiką konkurenciją kapitalo rinkoje ir neleistų vienam ar keliems rinkos dalyviams pelnytis kitų sąskaita, padidintų informacijos vartotojų pasitikėjimą

finansinėmis ataskaitomis ir taip padėtų investuotojams priimti teisingus sprendimus, padidintų kapitalo rinkų efektyvumą.

Literatūra

- Ball, R.; Shivakumar, L. 2005. Earnings quality in U.K. private firms: comparative loss recognition timeliness. *Journal of Accounting & Economics*. Vol. 39, no. 1, p. 83-128.
- Chemmanur, T. J.; Fulghieri, P. 1999. A theory of the going-public decision. *The Review of Financial Studies*. Vol. 12, no. 2, p. 249-279.
- Dapkus, M.; Maksvytienė, I. 2012. Makroekonominio melo identifikavimas. *Ekonomika ir vadyba*. Nr. 17 (2), p. 788-795.
- Fruzerova, O. (2013). Pasinaudojimas viešai neatskleista informacija vertybinių popierių rinkoje ISSN 1392-1274. *Teisė* 86 125-143.
- Giedraitytė, V.; Raipa, A. 2012. Rizikos valdymas viešojo sektoriaus investiciniuose projektuose. *Viešoji politika ir administravimas*. Nr. 4, p. 607-618
- Gižienė, V.; Račelienė, L. 2012. Audito funkcijas vykdančių institucijų žmogiškųjų išteklių ugdymo vertinimas. *Economics and Management*. Nr. 17 (4), p. 1516-1527.
- Kvedaraitė, V. (1997). Įmonės finansų valdymas. Vilnius: Lietuvos informacijos institutas.
- Lakis, V. (2007). Audito sistema: raida ir problemos: monografija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
- Lakis, V. (2009). Informacijos apie įmonės iškraipymo būdai ir padariniai. *Informacijos mokslai*. Nr. 49, p. 31-47.
- Leitoniene, Š.; Šapkauskienė, A. (2012). Socialinės informacijos kaip Lietuvos įmonių etiškos elgsenos kriterijaus analizė. *Economics and Management*. Nr. 17 (3), p. 836-843.
- Mackevičius, J.; Valkauskas, R. (2010). Integruota įmonės finansinės būklės ir veiklos rezultatų analizės metodika. *Verslas: teorija ir praktika*. Nr. 12(3), p. 213-221.
- Mackevičius, J. (2006). Įmonių finansinių ataskaitų informacija: reikšmė, vertinimas, analizė. *Informacijos mokslai*. Nr. 37, p. 53-63
- Review of Accounting Practices (2013). European Securities and Markets Authority (ESMA). [interaktyvus] Prieiga per internetą: http://www.esma.europa.eu/system/files/2013-1664_report_on_comparability_of_ifrs_financial_statements_of_financial_institutions_in_europe.pdf
- Salem, M.S.M. (2012). An Overview of Research on Auditor's Responsibility to Detect Fraud on Financial Statements. *The Journal of Global Business Management*. Vol. 8, No 2, p. 218-229.
- Spence, M. (1973). Job Market Signaling. *The Quarterly Journal of Economics*. Vol. 87, No. 3., pp. 355-374.
- Tarptautiniai audito standartai. 2009. Vertimas iš anglų kalbos. Vilnius: Lietuvos auditorių rūmai. [interaktyvus] Prieiga per internetą: <http://www.lar.lt/new/page.php?514>
- Teoh, S. H.; Welch, I.; Wong, T. J. 1998. Earnings management and the long-run market performance of initial public offerings. *The Journal of Finance*. Vol. 53, no. 6, p. 1935-1974.
- Valančienė, L.; Gimžauskienė, E. V. (2007). Changing role of management accounting: Lithuanian Experience Case Studies. *Economics of Engineering*

INDEPENDENT AUDIT AS A STRATEGIC TOOL TO REDUCE THE INFORMATION ASYMMETRY IN THE MARKET

Aurelija Kustienė

Summary

This paper analyzes the problems of information asymmetry in the market. The research problem: how to minimize the limitations of the influence of user information, and the quality of market participants who use financial statements provide information, awareness. The aim of the research is to reveal the independent audit role in reducing information asymmetry in the market. This objective was achieved by analyzing the theories of economic: information asymmetry, signalling and agency theories. Based on the analysis of economic theories and using a logical method of analysis it was concluded that the information asymmetry in the market can be reduced by a strategic tool for the independent audit.